

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

cu participarea:

procurorului – Iurie Ghervas,

avocatului – Cebotari Pavel,

a judecat, în ședință închisă, recursul declarat de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Putina Ghenadie, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2017, în cauza penală în privința lui

Putina Ghenadie XXXX,

xx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei în recurs:

de la 21 februarie 2017– până la 24 februarie 2017.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat:

Avocatul Cebotari Pavel, care a susținut recursul în sensul declarat, solicitând admiterea acestuia.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului, ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii contestate.

Nu s-a prezentat:

Inculpatul Putina Ghenadie, care a depus o cerere refuzând escortarea sa, indicând totodată că este de acord cu încheierea contestată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 27 decembrie 2013, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Putina Ghenadie a fost condamnat în baza art. 220 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 12 000 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Crețchii Olga, în privința căreia cauza nu se examinează.

2. Nefiind de acord cu hotărârea în cauză, acuzatorul de stat a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate prin rechizitoriu.

3. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, în privința lui Putina Ghenadie, a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile, acesta fiind anunțat în căutare, iar termenul măsurii preventive decurgând din momentul reținerii acestuia.

Instanța de apel în motivarea încheierii adoptate a concluzionat că din materialele cauzei s-a constatat că Putina Gh. nu s-a prezentat în ședințele de judecată, ce au fost numite pentru data de: 07.09.2016, 22.09.2016, 12.10.2016, cât și în ședința din 16.11.2016, fiind amânate ședințele de judecată din motivul neprezenței lui, iar de către avocatul inculpatului invocându-se motivul neprezentării – starea sănătății a inculpatului, totodată obligându-se de a prezenta instanței de apel certificatele medicale care atestă faptul că Putina Gh. este bolnav și urmează tratament medical.

Fiind dispusă aducerea lui silită, inculpatul Gh. Putina nu a fost găsit de colaboratorii de poliție al IP Drochia, în sarcina cărora a fost dispusă aducerea silită. Din rapoartele prezentate de colaboratorii de poliție instanței de apel, rezultă, că inculpatul nu se află la locul de trai, indicat în rechizitoriu: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Mai mult, atât inculpatul, cât și apărătorul lui nu au prezentat careva documente medicale, care ar confirma lipsa motivată a lui Putina Gh. la ședințele de judecată a instanței de apel.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatul Putina Gh. se ascunde de instanța de apel și ca urmare există pericolul încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei, deoarece prezența inculpatului la ședințele de judecată este obligatorie.

4. La 16 ianuarie 2017 inculpatul Putina Ghenadie, în baza încheierii Curții de Apel Bălți din 16.11.2016, a fost reținut de colaboratorii BC a SPC a SII a IP Soroca.

5. La 18 ianuarie 2017 în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpatului Putina Gh. contra recipisă i-a fost înmănată copia încheierii și mandatului de arest din 16 noiembrie 2016.

6. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, procurorul a înaintat un

demers, privind prelungirea termenului de ținere în stare de arest a inculpatului Putina Gh. pe termen de 30 de zile, invocând că la 15 februarie 2017 expiră termenul de ținere în stare de arest a inculpatului, precum și luând în considerație gravitatea infracțiunii imputate care face parte din categoria celor deosebit de grave, de persoana inculpatului care este caracterizat negativ și nu este la prima abatere, de comportamentul acestuia care se eschivează de la prezența în ședințele de judecată a instanței de apel, ceea ce duce la imposibilitatea examinării cauzei penale în termeni rezonabili, inclusiv și la existența bănuielilor rezonabile că, inculpatul fiind la libertate ar continua să se eschiveze de la instanță în scopul evitării răspunderii penale precum și de a comite noi infracțiuni.

7. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2017, a fost admis demersul procurorului, cu prelungirea măsurii preventive arestul în privința lui Putina Ghenadie pe un termen de 30 de zile.

8. Instanța de apel în motivarea încheierii adoptate a specificat că inculpatul Putina Gh. este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.d) Cod penal, care prevede pedeapsa închisorii pe un termen de la 7 până la 15 ani.

Astfel, ținând cont de faptul că inculpatul s-a eschivat de la prezentarea în instanța de apel, fiindu-i aplicată măsura preventivă arestarea preventivă la 16.11.2016, fiind reținut doar la 16 ianuarie 2017, iar cauza penală aflându-se în procedura Curții de Apel Bălți din 06 mai 2014, prin ce se tergiversează judecarea cauzei în instanța de apel. Totodată, a menționat că, circumstanțele care au servit temei pentru arestarea preventivă își mențin puterea probantă și există riscul că aflându-se la libertate inculpatul ar putea să se ascundă de instanța de judecată, prin urmare instanța de apel a considerat că privarea de libertate în continuare a lui Putina Gh. este justificată, întemeiată și necesară, prin ce a dispus prelungirea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința lui Putina Gh.

9. Împotriva încheierii nominalizate, a declarat recurs avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Putina Ghenadie, care, solicită casarea încheierii menționate, cu eliberarea inculpatului din sala de judecată.

Recurenta a invocat că a fost desemnată ca apărător al inculpatului Putina Gh. prin decizia nr.1539/ACP privind acordarea asistenței juridice calificate de către OT Bălți a CNAJGS la data de 09.02.2017.

În ședința de judecată, la examinarea demersului acuzatorului de stat cu privire la prelungirea măsurii preventive – arestarea preventivă, inculpatul Putina Gh. nu s-a prezentat, acesta nefiind escortat în ședință la cererea sa, invocând motive de sănătate. Recurenta a solicitat amânarea examinării demersului acuzatorului de stat, în vederea asigurării prezenței inculpatului în ședința de judecată, însă instanța a considerat posibilă examinarea demersului fără participarea nemijlocită a lui Putina Gh.

Astfel, ea ca apărător a fost desemnată de către Oficiul Teritorial Bălți doar la examinarea demersului în cauză și a intervenit în proces la data de 10 februarie 2017, fără a avea posibilitatea de a se întrevedea cu inculpatul, ultimul nefiind la curent despre participarea unui apărător, cu care nici nu a discutat poziția sa pe dosar, nefiind coordonat strategia de apărare, pe care nici nu l-a văzut și serviciile căruia nu le-a acceptat.

Consideră că în circumstanțele nominalizate, i-a fost vădit încălcat dreptul inculpatului Putina Gh. la un proces echitabil, drept prevăzut în art. 6 alin.(3) lit. b), c) din Convenție, conform căruia: *„Orice acuzat are, mai ales dreptul: să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer”*.

Procurorul, la înaintarea demersului, contrar practicii judiciare nu a prezentat instanței de judecată nici o probă confirmătoare că inculpatul, fiind la libertate, ar continua să se eschiveze de instanța de apel în scopul evitării răspunderii penale, precum și de a comite noi infracțiuni, fiind învinuit de comiterea faptelor deosebit de grave.

Existența unei bănuieli rezonabile nu este suficientă pentru arestare. Prin urmare, CEDO a distins patru riscuri care pot justifica arestare: - riscul eschivării; - riscul de a împiedica buna desfășurare a justiției; - prevenirea săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni și riscul că punerea în libertate a persoanei va cauza dezordine publică. Astfel, pentru arestarea persoanei este suficientă existența cel puțin a unuia din cele 4 riscuri, iar în cazul în care nu poate fi identificat nici unul din aceste patru riscuri indicate mai sus, persoana urmează a fi pusă în libertate în virtutea art.5 alin.(3) din Convenție.

Recurentul a specificat că careva motive temeinice care ar justifica prelungirea măsurii preventive față de inculpatul Putina Gh. nu au fost specificate atât de acuzatorul de stat în demersul său, cât și de instanța de apel

10. La data de 22 februarie 2017, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit informație din partea șefului Penitenciarul nr.11-Bălți, V. Starii, că inculpatul Putina Gh. refuză să fie etapat la Penitenciarul nr.13, Chișinău, cu anexarea la informația nominalizată a cererii inculpatului.

Astfel, din cererea lui Putina Gh. rezultă că acesta solicită amânarea examinării cauzei, din motive de sănătate, refuzând escortarea sa, totodată indicând că este de acord cu încheierea contestată, menționând că avocatul a înaintat recurs fără a consulta opinia sa.

11. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, audiind persoanele prezente în ședință, Colegiul penal constată că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

Verificând legalitatea și temeinicia prelungirii și menținerii față de inculpat a măsurii - arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, Colegiul penal conchide că instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 176 și 186 Cod de procedură penală.

În sensul art. 175 Cod de procedură penală, măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

Conform art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, ori să săvârșească alte infracțiuni. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede, că arestarea preventivă și măsurile alternative arestării se aplică numai persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, iar în cazul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea altor infracțiuni, ele se aplică învinuitului, inculpatului care a comis cel puțin una din acțiunile menționate la alin.(1).

Potrivit art. 25 alin. (4) din Constituția R. Moldova, termenul arestării poate fi prelungit de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.

Colegiul penal consideră că în speță, sunt prezente condițiile cazului excepțional, care indică la necesitatea prelungirii arestării preventive a inculpatului Putina Ghenadie, păstrându-se pericolul de dispariție a inculpatului și de comitere de către el a unor noi infracțiuni.

Aceste bănuieli rezonabile rezultă din caracterul faptei imputate, astfel, Putina Gh., este învinuit de comiterea unei infracțiuni deosebit de grave, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu închisoarea de la 7 la 15 ani (art. 165 alin. (2) lit.d) Cod penal), iar fiind la libertate, ar putea să se eschiveze de a se prezenta în instanța de judecată, ori să săvârșească alte infracțiuni.

Potrivit art. 186 alin. (13) Cod de procedură penală, hotărârea de prelungire a duratei arestării preventive poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară.

În conformitate cu prevederile art. 321 alin. (1) coroborat cu art. 329 alin.(1) Cod de procedură penală judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, iar la judecarea cauzei, în caz de neprezentare a inculpatului instanța, din oficiu sau la cererea părților, ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Din materialele cauzei rezultă că, conform fișei de repartizare a dosarului (03-1a-440-20012014), în cadrul instanței de apel, cauza penală în privința lui Putina Ghenadie și Crețchii Olga a parvenit în adresa Curții de Apel Bălți la data de 06 mai 2014, fiind stabilite mai multe ședințe de judecată, care însă au fost amânate din mai multe motive, inclusiv și din motivul neprezentării inculpatului Putina Gh.

Totodată, instanța de apel a întreprins toate măsurile pentru a asigura prezența inculpatului la examinarea cauzei, dispunând aducerea silită a lui Putina Gh., însă aceasta nu a fost posibilă de executat, deoarece potrivit rapoartelor colaboratorilor de poliție al IP Drochia, inculpatul nu se află la locul de trai, indicat în rechizitoriu, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (f.d.183, 195-196 191, 198, 202-203, vol.II).

Astfel, Colegiul penal consideră, că procurorul a prezentat probe verosimile, suficiente și justificate care permit a presupune despre existența, la

etapa actuală, a riscului real de ingerință a inculpatului în cursul normal al justiției, prin eschivarea sa de la judecată, tergiversarea nejustificată a judecării cauzei penale, alte acțiuni care ar pune în pericol desfășurarea normală a procesului penal.

La fel, instanța reține că la ședința de judecată din 10 februarie 2017, când a fost examinat demersul acuzatorului de stat privind prelungirea arestării preventive a inculpatului Putina Gh., acesta a refuzat să fie escortat în ședința de judecată, însă, conform procesului-verbal de refuz al deținutului pentru deplasare în judecată din 10.02.2017, Putina Gh. era apt din punct de vedere al stării sănătății, din care motiv instanța de apel a considerat posibil de a judeca demersul acuzatorului de stat în lipsa inculpatului.

Mai mult ca atât, instanța reține că în aceiași cauză penală figurează și Crețchii O., sentința fiind contestată de către procuror și în privința acesteia, însă judecarea cauzei în apel nefiind posibilă de examinat din cauza neprezentării inculpatului Putina Gh.

De asemenea, Colegiul penal ține să menționeze că în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit informația din partea Penitenciarului nr.11 – Bălți, că inculpatul Putina Gh. refuză să fie etapat la Penitenciarul nr.13, Chișinău, pentru a fi escortat în ședința instanței de recurs pentru data de 24 februarie 2017, cu anexarea la informația prezentată a cererii inculpatului.

Din cererea lui Putina Gh. rezultă că, el refuză escortarea sa, totodată fiind de acord cu încheierea contestată din 10 februarie 2017 prin care a fost prelungită măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile.

Astfel, toate circumstanțele indicate, luate în cumul, legitimează menținerea în continuare a acestuia în stare de arest. La momentul actual, Colegiul penal consideră imposibilă eliberarea lui Putina Gh. de sub arest preventiv, fără a fi prejudiciat cursul normal de desfășurare al procesului penal.

Deci, în baza celor relatate, Colegiul penal găsește necesar a menține încheierea, prin care a fost prelungită măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, urmând să fie respectate prevederile art. 20 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit căruia urmărirea penală și judecarea cauzelor penale, în care sunt învinuiți, inculpați arestați preventiv, se examinează de urgență și preferențial.

Așadar, Colegiul constată că, privarea provizorie de libertate a lui

Putina Ghenadie, la momentul și în cazul concret, deși este o ingerință în drepturile garantate de art. 5 CEDO, totuși, în circumstanțele descrise, urmărește un scop legal și, respectiv, este una legală, necesară și proporțională pericolului social al faptei ce i se încredințează și urmărește drept scop desfășurarea normală a cercetării judecătorești, garantarea desfășurării unui proces obiectiv și echitabil, cu adoptarea unei hotărâri întemeiate și legale, precum și garantarea atragerii la răspundere și pedeapsă penală a persoanei vinovate, în cazul unei eventuale condamnări.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că prelungirea termenului de menținere în stare de arest aplicată de instanța de apel față de Putina Ghenadie este corectă, iar recursul avocatului urmează a fi respins, ca fiind neîntemeiat.

12. Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile art. 312 alin.(5) pct. 2), 329 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, recursul declarat de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Putina Ghenadie, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2017, prin care a fost admis demersul procurorului și prelungit termenul de menținere a inculpatului *Putina Ghenadie XXX* în stare de arest pe un termen de 30 (treizeci) zile, cu menținerea încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti